

ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥ ΤΗΣ 28ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940

Τό Σάββατον, 15^{ην}/28^{ην} Ὀκτωβρίου 2023, ὥραν 11:00 π.μ. ἐτελέσθη εἰς τό Καθολικόν τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως Δοξολογία ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἐορτῇ τῆς 28^{ης} Ὀκτωβρίου 1940.

Ἡ Δοξολογία αὕτη ἀνεπέμφθη ὡς εὐχαριστία πρὸς τόν θεόν διὰ τήν βοήθειαν Αὐτοῦ εἰς το ἔθνος μας νά ἀμυνθῇ κατὰ τῆς Ἰταλικῆς στρατιωτικῆς εἰσβολῆς τοῦ 1940 καί νά ἀποτινάξῃ τήν βαρβαρικήν Γερμανικήν Ναζιστικήν κατοχήν τοῦ Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου κατὰ τὰ ἔτη 1941-1944 καί ὡς δέησις ὑπέρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἡρωϊκῶς ἀγωνισαμένων καί πεσόντων εἰς τὰς μάχας ἢ δολίως καί ἀδίκως ὁμαδικῶς ἢ μεμονωμένως ἐκτελεσθέντων.

Τῆς Δοξολογίας προέστη ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατήρ ἡμῶν καί Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, συνιερουργούντων τῶν Ἀρχιερέων καί Ἱερέων τοῦ Πατριαρχείου, παρουσίᾳ τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα κ. Δημητρίου Ἀγγελοσοπούλου, μελῶν τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων καί τοῦ Ἑλληνορθόδοξου Ἀραβοφώνου ποιμνίου ἡμῶν.

Μετά τήν Δοξολογίαν εἰς τήν αἴθουσαν τοῦ Πατριαρχείου ὁ Μακαριώτατος προσεφώνησε διὰ τῆς κάτωθι προσφωνήσεως Αὐτοῦ:

“Ἐκλαμπρότατε Γενικέ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος

κ. Δημήτριε Ἀγγελοσόπουλε,

Σεβαστοί Ἅγιοι Πατέρες καί Ἀδελφοί,

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Ἐμπλεοὶ ἐθνικῆς ὑπερηφανείας ἐορτάζομεν σήμερον τήν ἐπέτειον τῆς 28^{ης} Ὀκτωβρίου τοῦ 1940, ἡ ὁποία ἀνήκει εἰς τοὺς κορυφαίους σταθμούς τῆς ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους καί γένους. Ἐορτάζομεν τήν ἑλλαμψιν τοῦ φωτός τῆς δικαιοσύνης ἐπὶ τοῦ σκότους τῆς ἀδικίας. Ἐορτάζομεν τήν ἐπικράτησιν τῶν κοινῶν πανανθρωπίνων ἠθικῶν ἀξιών, τῶν ὁποίων ὑπερημύνθη ἡ Ἑλλάς, ἐπὶ τῶν δυνάμεων τῆς πλεονεξίας καί τῆς βαρβαρότητος.

Ἡ 28^η Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 ἀποτελεῖ σημαντικόν παράδειγμα ἀγῶνος αὐτοθυσίας πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς τιμῆς, τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἀνεξαρτησίας καί τῆς ἐθνικῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος, τῶν ἡρωϊκῶς πεσόντων πατέρων καί ἀδελφῶν ἡμῶν. Ὁ ἀγὼν οὗτος, ἦτο ἀγὼν ἱερός ἐναντίον τῆς ἀλαζονείας καί τῆς τυραννικῆς ἐξουσίας τῶν εἰσβολέων τῆς Ναζιστικῆς καί Φασιστικῆς θηριωδίας, τῆς ἀποτυπωθείσης εἰς τὰ ἀποτρόπαια στρατόπεδα συγκεντρώσεως ἀθῶων συνανθρώπων μας.

Πρὸς τοῦτο ἡ Μετριότης ἡμῶν, συνοδευομένη ὑπὸ τῶν τιμίων μελῶν τῆς Γεραρᾶς Ἀγιοταφίτικῆς ἡμῶν Ἀδελφότητος ὡς καί εὐσεβοῦς λαοῦ, κατήλθομεν ἐν τῷ Πανιέρῳ Ναῷ τῆς Ἀναστάσεως, ἔνθα ἀνεπέμψαμεν εὐχαριστήριον δοξολογίαν τῷ Ἁγίῳ Τριαδικῷ Θεῷ «τῷ διδόντι ἡμῖν πίστιν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ» (πρβλ. Α΄ Κορ. 15,57)· «καί αὕτη ἐστίν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τόν κόσμον, ἡ πίστις

ἡμῶν» (Α΄ Ίω. 5,4) κατά τόν ἅγιον Ἰωάννην τόν θεολόγον.

Προσέτι δέ ἐδεήθημεν ὑπέρ αἰωνίας μνήμης καί μακαρίας ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἡρωϊκῶς ἀγωνισαμένων καί ἐνδόξως μαρτυρησάντων ὑπέρ τοῦ χριστεπωνύμου ἡμῶν ἔθνους καί τῆς εὐλογημένης πατρώας αὐτοῦ γῆς.

Ἡ ἐποποιία τοῦ 1940 κατέδειξεν ὅτι ἡ δικαιοσύνη καί ἡ εἰρήνη δέν εἶναι ἀπλῶς μεταφυσικαί ἢ θεωρητικαί ἀξίαι, ἀλλ' ἔχουν θεῖαν ὑπόστασιν. Διότι, ὡς λέγει ὁ σοφός Παῦλος, «οὐ γάρ ἐστὶν ἀκαταστασίας ὁ θεός, ἀλλὰ εἰρήνης» (Α΄ Κορ. 14,33), καί «ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τόν αἰῶνα» (Β΄ Κορ. 9,9). Λέγομεν δέ τοῦτο, διότι ἡ ἀπειλή τοῦ Ναζισμοῦ καί τοῦ Φασισμοῦ κατά τῆς ἀνθρωπότητος ἔχει πλέον ἐπανέλθει καί ἐνεργεῖται ὑπὸ τό πρόσχημα τῶν νεωτεριστικῶν ἀρχῶν καί τῆς προόδου ἀλλὰ καί τῶν ἐκνόμων καί διεστραμμένων ἀντιλήψεων περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ὑπάρξεως καί ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου. «Οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία -δηλονότι ἡ ἀντίληψις- ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλ' ἐπίγειος, ψυχικὴ, δαιμονιώδης» (Ἰακ. 3,15) κηρύττει ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος.

Ἡ 28^η Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 εἶναι ἡ ἡμέρα κατά τὴν ὁποῖαν ὁμολογουμένως ἀντήχησεν εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα τὸ αἰώνιον σύνθημα «νῦν ὑπὲρ πάντων ὁ ἀγών». Ὁ ἀγών οὗτος, ὁ ὁποῖος ἦτο ἀγών ὑπὲρ πίστεως καί πατρίδος, ὡς καί τῶν πνευματικῶν ἰδανικῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἀνεγνωρίσθη διεθνῶς ὡς θαῦμα τῆς πίστεως τῶν Ἑλλήνων εἰς τόν θεόν τῆς Δικαιοσύνης, τόν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν καί τὴν ὑπερευλογημένην θεοτόκον καί Μητέρα Αὐτοῦ.

Ἀξιοσημεῖωτος καί ἡ συμβολὴ τῆς Ἑλληνορθοδόξου Ἐκκλησίας διὰ τῆς ἐνεργοῦς συμμετοχῆς τῶν ἀνωτέρων καί κατωτέρων κληρικῶν αὐτῆς καί δὴ τῶν στρατιωτικῶν ἱερέων, οἱ ὁποῖοι διὰ τοῦ πνευματικοῦ λόγου τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ σταυρωθέντος καί ἀναστάντος Χριστοῦ, ἐνίσχυνον τό ἠθικόν καί πατριωτικόν φρόνημα τῶν Ἑλλήνων πολεμιστῶν. Περιττόν νά εἴπωμεν, ὅτι μεταξύ τῶν ἡρωϊκῶς πεσόντων ἀγωνιστῶν διακρίνονται αἱ ἐκατόμβαι τῶν θανατωθέντων ἱερέων.

Ἡ σημερινή ἐόρτιος ἐπέτειος τοῦ ἀνεπαναλήπτου ἔπους τοῦ 1940 ἐνέχει ἰδιαιτέραν σημασίαν διὰ τὴν δοκιμαζομένην ὑπὸ πολεμικῶν καί βιαίων συγκρούσεων ἀνθρωπότητα γενικώτερον καί τὴν περιοχὴν ἡμῶν, τῆς Μέσης Ἀνατολῆς εἰδικώτερον. «Ζήτησον εἰρήνην καί δίωξον αὐτήν» (Ψλμ. 33,15) ἀναφωνεῖ ὁ ψαλμῳδός. «Μηδενὶ κακόν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες ... εἰ δυνατόν, τό ἐξ ὑμῶν μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες» (Ρωμ. 12,17-18) παραγγέλλει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος.

Ἡμεῖς, διάκονοι ὄντες τῶν θείων ἐντολῶν καί «ἀφορῶντες εἰς τόν τῆς πίστεως ἀρχηγόν καί τελειωτὴν Ἰησοῦν» (Ἐβρ. 12,2), εὐχόμεθα, ὅπως «Αὐτός ὁ Κύριος τῆς εἰρήνης δῶῃ ἡμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντός καί ἐν παντί τρόπῳ» (πρβλ. Β΄ Θεσ. 3,16). Τό δέ μεγαλειῶδες ὁρόσημον τῆς ἐποποιίας τοῦ 1940, μᾶς καλεῖ ἀφ' ἐνός μὲν εἰς ἐπαγρύπνησιν, ἀφ' ἑτέρου δέ εἰς διαφύλαξιν τῆς ἱερᾶς παρακαταθήκης τῶν ἠθικῶν καί πνευματικῶν ἀξιῶν τῆς ἐλληνοχριστιανικῆς κληρονομίας καί τῆς Ρωμαιορθοδόξου πίστεως καί ἱερᾶς παραδόσεως, ὑπὲρ τῶν ὁποίων οἱ Πατέρες καί ἀδελφοί ἡμῶν ἐθυσίασαν ἑαυτοὺς τῷ τιμίῳ αὐτῶν αἵματι.

Κατακλείοντες ἀναβοήσωμεν:

Ζήτω τό «Ὅχι» τῆς 28^{ης} Ὀκτωβρίου τοῦ 1940!

Ζήτω τό εὐσεβές γένος τῶν Ρωμαίων Ὀρθοδόξων!

Ζήτω ή Έλλάς!

Ζήτω ή Άγιοταφίτικη ήμών Άδελφότης!»

Ώσαύτως καί ό κ. Γενικός Πρόξενος προσεφώνησε διά τής προσφωνήσεως Αύτοϋ:

" Επέτειος της 28^{ης} Οκτωβρίου

Μακαριώτατε,

Σεβασμιώτατοι,

Σεβαστοί πατέρες και μέλη της Αγιοταφικής Αδελφότητος,

Αξιότιμοι συμπατριώτες και φίλοι,

Ο εορτασμός της επετείου της 28^{ης} Οκτωβρίου 1940 εμπνέει πάντοτε ξεχωριστή συγκίνηση. Αποτελεί ακόμη, για τις δικές μας γεννεές, μνήμη ζώσα, έστω εμμέσως, καθώς οι γονείς μας και οι παππούδες βίωσαν και συμμετείχαν στα μεγάλα ιστορικά γεγονότα που συνδέονται με την επέτειο αυτή. Και είχαμε το προνόμιο να είμαστε άμεσοι αποδέκτες των εμπειριών και των αναμνήσεών τους, αλλά και των συναισθημάτων τους, που χρωματίζουν ζωηρότερα την προσωπική διήγηση, καθιστώντας την πλέον και δικό μας βίωμα.

Δικαίως εμπνέει συγκίνηση η μνήμη αυτής της ημέρας και διότι συνιστά ένα από τα λαμπρότερα κεφάλαια της μακραίωνης ελληνικής Ιστορίας. Όταν, για άλλη μια φορά, ενώπιον ενός φοβερού διλήμματος, η Ελλάδα και οι Έλληνες επέλεξαν, χωρίς δισταγμό, χωρίς φόβο και μεμψιμοιρία, την οδό της Τιμής και της Αξιοπρέπειας της χώρας και του έθνους μας.

Το έπραξαν με πηγαίο ενθουσιασμό, που συγκλονίζει ακόμη και σήμερα. Αλλά και με πλήρη επίγνωση ότι η οδός αυτή ήταν ανηφορική. Η ηγεσία της Ελλάδας, με την στρατηγική και διπλωματική οξυδέρκεια που την διέκρινε, αλλά και όλος ο Ελληνικός Λαός, καταλάβαιναν καλά: ότι η σύγκρουση με μια από τις ιδρυτικές δυνάμεις του Άξονα θα έφερνε εν τέλει την Ελλάδα αντιμέτωπη με όλη τη χαλύβινη μηχανή του ολοκληρωτισμού. Που είχε ήδη, τον Οκτώβριο του 1940, απλώσει τη σκοτεινή κυριαρχία του στην ηπειρωτική Ευρώπη.

Το γνώριζαν, το αντιλαμβάνονταν. Αλλά το ξημέρωμα της 28^{ης} Οκτωβρίου του 1940, ομόψυχη όλη η χώρα αντέταξε την νηφάλια και λακωνικά απόλυτη άρνηση στην υποταγή και στην παραίτηση από το δίκαιο και την τιμή της. Έτσι έλαμψε η Ελλάδα, ως αντάξια του αιώνιου παραδείγματός της υπέρ του αγώνα για την ελευθερία, σε έναν κόσμο που η ελπίδα τρεμόσβηνε.

Και δεν περιορίσθηκαν οι πρόγονοί μας σε έναν απελπισμένο αγώνα για την τιμή του Έθνους. Αλλά, ρίχτηκαν σε αυτόν με πίστη για την νίκη, με πεποίθηση ότι η Δικαιοσύνη και η Ελευθερία θα επικρατήσουν, όσες θυσίες και αν απαιτηθούν. Και κατόρθωσαν, στα όρη της Πίνδου και του Αλβανικού Μετώπου αυτό που φίλοι και εχθροί θεωρούσαν ακατόρθωτο. Καταρράκωσαν το αήτητο του Άξονα και ταπείνωσαν την αλλαζονεία του ολοκληρωτισμού. Έγιναν παράδειγμα ανυπέρβλητο γενναιότητας και αφοσίωσης στα ευγενή ιδανικά της Ανθρωπότητας.

Και όταν πράγματι, η χαλύβδινη στρατιωτική μηχανή του Άξονα συγκέντρωσε

δυνάμεις ακατανίκητες εναντίον της Ελλάδας, οδηγώντας στην φρικτή και πολυαίμακτη κατοχή της χώρας μας, ο αγώνας δεν έπαψε. Συνεχίσθηκε στις πόλεις και στα βουνά της. Από το Πολεμικό μας Ναυτικό στη Μεσόγειο και σε θάλασσες μακρινές. Από συγκροτημένες ελληνικές τακτικές δυνάμεις, σε σκληρές μάχες στην Βόρεια Αφρική, στην Ιταλία και στο Αιγαίο. Έως την τελική επικράτηση του Δικαίου και την απελευθέρωση της χώρας μας. Οι αγώνες αυτοί κατέταξαν την Ελλάδα στους νικητές του φοβερού Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Και στα λίγα ιδρυτικά μέλη των Ηνωμένων Εθνών, με την ελπίδα ενός καλύτερου μεταπολεμικού κόσμου.

Σε αντίθεση με τους περισσότερους Έλληνες, όσοι βρισκόμαστε σήμερα εδώ, εορτάζουμε τη λαμπρή σημερινή επέτειο σε συνθήκες πάλι πολεμικές. Συναισθανόμαστε, περισσότερο ίσως από άλλοτε, ότι η ειρήνη, η ελευθερία, η προκοπή που η χώρα μας απολαμβάνει επί δεκαετίες δεν είναι ποτέ δεδομένες. Απαιτούν τη φροντίδα μας, τη φροντίδα κάθε γεννεάς που καλείται να διαφυλάξει και να αναπτύξει όσα οι θυσίες των προγόνων μας εξασφάλισαν. Η μεγάλη κληρονομιά συνοδεύεται από μεγάλο ηθικό χρέος.

Εορτάζοντας εδώ, στην αγκαλιά της Εκκλησίας, θα ήθελα να σας παρακαλέσω να στρέψουμε σήμερα τις σκέψεις μας και τις προσευχές μας προς τους Έλληνες συμπολίτες μας και τις οικογένειές τους που είναι εγλωβισμένοι στη Λωρίδα της Γάζας, κινδυνεύοντας υπό φοβερές κακουχίες, και στη Μονή του Αγίου Πορφυρίου όπου έχουν βρει καταφυγή οι Χριστιανοί της Γάζας.

Και να ευχηθούμε την γρήγορη επιστροφή της Ειρήνης στην Αγία Γη. Χρόνια πολλά” .

Έκ τῆς Ἀρχιγραμματείας